

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin Moșincă
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
Editura Tipo MC, Oradea - 2020

Cartea Mea e și a Ta!

ISSN 2734-6889
ISSN-L 2734 -6889

Vizită regală din Transilvania¹

Prof. Neculai Moghior

Neculai Moghior

FERDINAND I

REGELE TUTUROR ROMÂNILOR

o poveste adevărată

Editura Favorit

Dorind să ia cunoștință la față locului de realitățile concrete din zonele recent intrate sub autoritatea guvernului român, în perioada 22 mai - 1 iunie 1919, regele Ferdinand I și Maria, însoțiți de înalte personalități politice și militare (Iuliu Maniu, Ștefan Cicio Pop, Vasile Goldiș, generalul Constantin Prezan, colonelul Ion Antonescu ș.a.), au întreprins prima lor vizită în Ardealul eliberat, peste tot fiind întâmpinați cu vii manifestări de simpatie și entuziasm din partea populației locale. Vizita suveranilor României în Ardeal a fost și un simbol al recunoașterii unității naționale a românilor de pe întregul teritoriu precum și al atașamentului lor față de regele întregitor de țară. Peste tot au fost organizate, aproape spontan, impresionante cortegii etnografice la care au participat zeci și sute de mii de persoane.

După cum afirma și scriitorul Cezar Petrescu în lucrarea intitulată *Cei trei regi*: "Regele Ferdinand a mers să caute alinare la poporul din ținuturile desfăcute de lanțuri. Și, ca întotdeauna, de la norodul cel mult și umil i-a venit răsplătire, căci numai el, fără inima atinsă de stricăciune, știa să pună balsam la dureri. Drumul regelui în Ardeal a fost de o măreție fără cuvinte. În gările împodobite cu cetini s-a revărsat

¹ Extras din volumul postum, Neculai Moghior, *Ferdinand I, regele tuturor românilor. O poveste adevărată*, Editura Favorit, București 2020.

poporul munților și plaiurilor să-și vadă regele și să-l întâmpine ca un izbăvitor al tuturor, ce era Biharia doinelor a venit cu ai săi cântăreți și chiuitori.

De acolo, de la Oradea Mare, a început calea bătută cu flori. Chiar cerul se luminase, albastru și înalt, ca să primească oaspeți noi în țară de robie veche. Ochiul înlăcrimat al regelui Ferdinand cuprindea cu înduioșare freamătul acestor suflete alipite în sfârșit la adevărata lor țară. La Arad, la Careii Mari, la Baia Mare, la Bistrița-Năsăud, în munții Moților, la Câmpeni, la Alba Iulia, la Blaj, la Cluj, la Sibiu, la Brașov, pretutindeni, în târguri și sate, bătrânii își ștergeau pe furiș pleoapele umede, flăcăii și fetele se înfățișau în portul lor alb de sărbătoare cu jocuri și chiot, câte o bunică își înălța nepotul în brațe peste capete ca să poată vedea chipul blând al regelui care i-a scos din urgie”.(92).

Plecat la 22 mai 1919 din București, trenul regal a ajuns la Oradea în ziua de 23 mai 1919 la ora 8, suveranii României fiind întâmpinați cu un fast deosebit de autoritățile militare, politice și ecleziastice din zonă. Străzile orașului erau împodobite cu arcuri de triumf, ghirlande de flori și verdeață. După cum se menționează și în Jurnalul de operațiuni al Comandamentului Trupelor din Transilvania, în ziua de 23 mai 1919: "M.M.L.L. Regele și Regina au sosit la Oradea Mare, pentru a vizita Ardealul și a inspecta trupele de pe front. Trenul regal a sosit la ora 8 în gara Oradea Mare, de unde după raportul d-lui general Mărdărescu, comandantul trupelor din Transilvania și a d-lui general Holban, comandantul Grupului de sud și după prezentarea ofițerilor și autorităților civile, M.M.L.L. Regele și Regina au plecat în oraș în ovațiunile nesfârșite a zeci de mii de oameni din oraș și satele din împrejurimi. În piața orașului M.M.L.L. au primit defilarea trupelor și a conductului etnografic cu care ocazie M.M.L.L. au decorat pe d-nul general Mărdărescu, comandantul trupelor din Transilvania și d-nul general Panaitescu, șeful de stat major al Comandamentului Trupelor din Transilvania cu ordinul "Mihai Viteazul"clasa 3-a. După defilarea trupelor, M.S. Regele a inspectat posturile de comandă ale Grupului de sud, Divizia 6-a și Divizia 2-a cavalerie. După masă a avut loc recepțiunea diferitelor autorități și deputațiuni la Palatul Episcopal greco-catolic.”(93).

La Catedrala ortodoxă și, apoi, la Catedrala greco-catolică a fost oficiat câte un Te-Deum în cinstea înalților oaspeți, după care au fost trecute în revistă trupele din garnizoana Oradea. În continuare, reprezentanții celor 175 de comune bihorene, îmbrăcați în costume naționale au defilat prin fața tribunei amenajate în acest scop. Cu prilejul prânzului oficial, răspunzând cuvintelor de bun venit rostite de episcopul Ioan Pop și de prefectul județului Bihor, regele Ferdinand I a rostit următorul toast: "Mulțumesc din inimă pentru cuvintele așa de bine simțite, rostite de P.S. Voastră și de Dl. Prefect care au pătruns adânc în inima Mea plină de recunoștință pentru primirea așa de caldă și frumoasă ce am găsit în Oradea Mare. Cortegiul țăranilor din satele acestui mare și bogat județ parcă Mi-au arătat tot trecutul lor plin de durere, dar am putut citi în inimile și privirile lor nădejdea unui viitor frumos. Bine ați spus P.S. Voastră când ați comparat vitalitatea neamului nostru cu aceea a sabiei lui Traian; eram deja demult convins de marea vitalitate a neamului românesc. Doresc din toată inima ținutului Bihorului tot ceea ce o inimă de om și Rege îi pot dori și beau în sănătatea orașului și a județului”.(94).

A doua zi, 24 mai 1919, dimineața: "M.M.L.L. Regele și Regina au pornit de la Oradea Mare spre Bekescsaba, unde au ajuns la ora 13. O mulțime imensă a întâmpinat pe M.M.L.L. pe tot parcursul de la gară și până în piața orașului, unde a avut loc defilarea trupelor , după care M.M.L.L. au inspectat postul de comandă al Diviziei 1-a Vânători, unde au primit diferite autorități și deputațiuni (de toate naționalitățile). La ora 7 M.M.L.L. au plecat spre Careii Mari prin Debrețin”.(95) La Bekescsaba, o delegație reprezentând pe șvabii din Banat a înmănat regelui Ferdinand I un memoriu cerând alipirea Banatului la România Mare, iar în cuvântul său, prefectul de Lugoj a spus: "Majestate! Banatul nostru oropsit vă aduce prin noi, cei prezenți, omagii de preamărire pentru glorioasele fapte săvârșite în scopul închegării neamului românesc și, asigurându-vă de neclintita sa alipire către Majestatea Voastră și Coroana României, cu supunere firească vă roagă să binevoiți prea grațios a năzui cu insistență ca hotărârile Marii Adunări de la Alba Iulia, consfințite de Majestatea Voastră prin decret-lege, în înțelesul cărora și Banatul s-a decretat de necondiționat alipit în întregime sa la România Mare, să fie recunoscute din punct de vedere internațional de Congresul de Pace, căci prin luarea unui colț cât de mic din Banat, închegarea neamului nu se va putea privica desăvârșită și justele aspirații naționale ca îndeplinite, și interese superioare geografice, etnice, culturale, financiare și economice reclamă imperios

contopirea întreg Banatului cu grosul României. De aceea noi vă jurăm că suntem gata aduce toate jertfele posibile spre a vă ușura alăturarea Banatului neștirbit la România Unită”.

În fața acestor solicitări pe deplin întemeiate, suveranul român a precizat: ”Fiți siguri că trăgând spada n-am tras-o numai ca să dezrobesc ținuturile ardelene, dar și acele ținuturi care astăzi prin graiul vostru confirmă din nou voința lor neclintită de a fi unite cu România Mare. Vă asigur că voi face tot ce-mi va sta în putință pentru realizarea dorințelor voastre. Deocamdată atât pot să vă spun!”(96)

În ziua de 25 mai 1919: ”La ora 14 M.M.L.L. au sosit în gara Careii Mari, fiind întâmpinați de Generalul Moșoiu, comandantul Grupului de nord, Generalul Dabija, comandantul Diviziei 2-a Vânători și autoritățile civile. De la gară, M.M.L.L. au plecat cu automobile în piața orașului, fiind aclamați de o mulțime imensă venită din localitățile de prin împrejur. După primirea defilării și a conductului etnografic, M.M.L.L. au inspectat postul de comandă al Diviziei 2-a Vânători, unde a avut loc și recepția diferitelor autorități și deputațiuni.”(97)

Ajuns la Careii Mari, regele Ferdinand I a felicitat trupele comandate de generalul Traian Moșoiu, spunând: ”Inima Mea a bătut mai tare de bucurie, pentru că trupele acestea au luptat pentru ideea noastră sfântă. Sunt mulțumit de felul cum au luptat și de modul cum s-au purtat în înaintarea lor în care aveau o înaltă menire – să înfigă steagurile noastre în granițele hotărâte de voința neamului și de a aduce ordine acolo unde bande fără de lege și Dumnezeu au lăsat jar iar cei rămași au văzut în trupa românească pe salvatorul lor. Înfațișarea ostășească cu care s-au prezentat și regimentele de vânători și trupele de artilerie M-au întărit în convingerea ce o am demult că, cu aceste trupe, se poate face orice; că trupele care știu să lupte și să moară când se cere știu să țină și în împrejurări grele disciplina de fier. Aceste trupe merită nu numai încrederea șefilor lor, ci și încrederea acelor ce le-au putut saluta în timpuri grele în chip prețios, deși au venit în fața lor ca dușmani. Asta e una din cele mai mari vitejii a trupelor noastre”.(98). În continuarea periplului lor prin Transilvania, în dimineața zilei de 26 mai 1919:”M.M.L.L. Regele și Regina au sosit la ora 8,30 în gara Baia Mare, unde au fost întâmpinați de Generalul Olteanu, Comandantul Brig. 5-a Roșiori și de autoritățile locale. La ora 9 M.M.L.L. au plecat din gara Baia Mare spre Bistrița prin Jibou și Dej. La ambele aceste din urmă gări M.M.L.L. s-au oprit câte o jumătate de oră, fiind întâmpinați de comandanții de garnizoană și de autoritățile civile. Pretutindeni pe unde au trecut, au fost primiți cu mare entuziasm. La ora 18,30 M.M.L.L. au sosit în Bistrița fiind întâmpinați de comandantul garnizoanei și autoritățile orașului. Din gară, M.M.L.L. au pornit în oraș, unde au primit defilarea trupelor, după care au urmat cortegii etnografice, călușari, săteni din satele din împrejur. Vizita și prezența M.M.L.L. au produs un entuziasm de nedescris în întreaga populație.”(99). La prânzul oferit de autoritățile locale, regele Ferdinand I a spus: ”Cu adâncă mulțumire am ascultat cuvintele atât de bine simțite ce-Mi adresați în numele acestei populații, care timp de secole și-a păstrat naționalitatea și datinile, iar astăzi ne arată atâta credință și dragoste. Dar am găsit aicea o comoară mai mare, mai frumoasă: inima. O primesc cu toată dragostea ce poate simți o inimă caldă de Suveran față de supușii Săi, de aceea strig din tot sufletul: Trăiască orașul și județul Bistrița Năsăud!”(100) A doua zi, 27 mai 1919: ”La ora 10 trenul regal a sosit în gara Cluj, de unde după raportul comandantului garnizoanei și prezentarea ofițerilor și autorităților civile, M.M.L.L. au pornit în piața orașului, unde a avut loc defilarea trupelor și conductul etnografic la care a luat parte o mulțime imensă. Tot timpul M.M.L.L. au fost aclamate și înconjurate de ovațiunile a zeci de mii de oameni”. (101). Cu prilejul dejunului oferit de autoritățile locale, regele Ferdinand I a rostit următorul toast: ”Mulțumesc din inimă pentru cuvintele calde cu care Mă salutați!

Azi, când am pus piciorul în mijlocul acestui oraș și am văzut miile de oameni din acest județ trecând prin fața Mea, Mi-am adus aminte că acest județ este unul din acelea care au suferit mai mult decât o soartă nemiloasă, căci știu bine că de la Cluj au pornit toate schingiuirile pe care a vrut să le reverse un dușman asupra unui popor credincios ursitei sale. Totul a fost însă în zadar, căci această credință sfântă nu a putut fi răpusă. De aceea, când am crezut că a venit ceasul hotărâtor și am tras sabia pentru întregirea neamului, nu au fost multe glasuri, ci a fost un singur glas care a ajuns până la Dumnezeu. A fost glasul acelei credințe sfinte care nu a putut fi răpusă de nici un dușman. Să fim și de aci înainte credincioși acestei credințe, să o sădim în inimile și faptele noastre și nimic nu ne va putea clinti în viitor iar orașul acesta locul prigonirilor și asupririlor asupra fraților noștri, va deveni de aci înainte, ca și județul a cărui capitală este, un cuib mare și frumos al culturii românești.

Cu aceste urări ridic paharul Meu în onoarea orașului Cluj și a județului Cojocna.”(102)

După ce au vizitat spitalele militare din oraș, la ora 17,30, suveranii României au plecat spre Turda, unde au ajuns la ora 19.30 rămânând peste noapte în această localitate.

Îndrăgostit de istoria noastră națională, bun cunoscător al tainelor ei, era firesc ca, în timpul primei sale călătorii pe plaiurile transilvane, cel care a devenit cel dintâi rege al tuturor românilor să poposească și acolo unde s-a sacrificat pentru înfăptuirea unității naționale voievodul „Mihai Viteazul.

A doua zi dimineața, 27 mai 1919, la ora 9, pe câmpia unde s-a jertfit cel care avea să devină simbolul primei uniri a românilor, a fost oficiată o panahidă pentru pomenirea lui Mihai Viteazul slujită de un sobor de preoți în frunte cu episcopul Miron Cristea, care, la sfârșitul ceremoniei religioase a spus:

„Rămășițele pământești ale lui Mihai Voievod se mișcă în mormântul lui ca să aduceți prinos de recunoștință către acela care ne-a arătat calea spre marele ideal al României Mari, iar sufletul din ceruri se bucură văzând că al doilea Mihai nu s-a oprit la Turda, ci a înaintat până la Tisa.

Ați înfăptuit, Majestate, idealul marelui Mihai și cele mai îndrăznețe visuri ale noastre. Ați căpătat o mare răsplată pentru moartea de mucenic a marelui Mihai și pentru suferințele poporului nostru. S-au coborât Horea, Cloșca, Crișan și Regele Munților (Avram Iancu-n.n.) în fața acestui sfânt mormânt, în fața acestor sfinte locuri ne închinăm înaintea Majestaților Voastre nu numai cu dragoste și supunere, ci și cu iubire firească, pentru că ați înfăptuit idealul nostru românesc”.(103)

În încheierea acestei emoționante evocări, regele Ferdinand I și-a manifestat dorința ca, pe câmpia de la Turda, acolo unde se află mormântul marelui voievod al primei uniri din istoria românilor, să fie înălțat un monument comemorativ, donând în acest scop suma de 20 000 lei (menționăm faptul că 1 leu aur era cotelat 5 dolari S.U.A.).

Solemnitatea momentului a fost accentuată de manifestările de devotament și efuziune față de suveranii României ale miilor de țărani participanți la ceremonie. În memoriile sale, I. G. Duca relatează că: *După ce s-a sfârșit slujba religioasă la mormânt, Regele și Regina au trecut pe jos printre șirurile de țărani. Și, atunci, populația care nu se aștepta la această simplitate, nici la acest contact direct cu suveranii, s-a dedat în chip spontan la o manifestațiune care întrece tot ce se poate închipui. Nu numai că uralele nu se mai sfârșeau, dar oamenii cădeau în genunchi, sărutau poalele costumului național cu care Regina era îmbrăcată, aruncau flori, se repezeau să sărute mâna regelui... Cred că scena de la Turda a fost cea mai strălucită și cea mai emoționantă concretizare a bucuriei Unirii”.*(104)

Memoria voievodului primei uniri a fost omagiată și în toastul rostit de regele Ferdinand I la dejunul care a fost oferit în cinstea sa de către oficialitățile din Turda:

„Am venit între voi, aci la Turda și în mândrele plaiuri ale acestui district, și Mi-am spus că pentru Mine este o datorie patriotică de a le vedea, căci am călcat și în ținuturile realipite la Patria Mamă ca să vizitez locul unde marele Voievod, care a ținut sub stăpânirea lui odată o Românie Mare, a trecut din viața pământească în cea eternă, și unde eroi ai românismului, Horea și ceilalți, și mai ales Avram Iancu au gândit și murit ca eroi.

Pentru Mine era o datorie de a aduce sufletului lor prinosul Meu de recunoștință. Aceste mari figuri ale istoriei românismului ne-au lăsat o moștenire sfântă, ne-au lăsat o iubire de neam mai presus de orice altă iubire. Memoria lor ne-a susținut în toate timpurile de dureri, chinuri și restriște, ea ne-a dat și curajul de a lupta până la sfârșit și grație acestui curaj și învățăturilor trase din viața și virtuțile lor, am putut ajunge la încoronarea gândurilor lor.

Primirea ce Mi-ați făcut-o aci, M-a convins cât de adâncă este sădită în inima populațiunii credința de Neam și Patrie și de aceea am avut o mare bucurie ce nu o pot exprima mai bine decât ridicând paharul pentru județul Turda-Arieș.”(105)

De la Turda, la ora 10, suita regală a plecat cu automobilele spre Câmpeni, unde au vizitat Casa lui Avram Iancu din Vidra. A doua zi, 29 mai 1919, la ora 10 au plecat, tot cu automobilele din Câmpeni spre Abrud, Cu prilejul prânzului oferit de oficialitățile din Abrud, regele Ferdinand I a rostit următorul toast: *„Pentru Mine și Regină a fost o mare bucurie de a străbate ținuturile acestea muntoase, locuite de neamul moșilor, care constituie un sâmbure deosebit în neamul nostru prin tăria caracterului lui, căci de aci au pornit toate mișcările pentru înfăptuirea visului de acum.*

Primirea ce ni s-a făcut M-a impresionat adânc și va rămâne multă vreme întipărită în mintea noastră.

S-au spus odată aceste versuri triste:

„Munții noștri aur poartă

Noi cerșim din poartă în poartă’.

Timpurile acestea au trecut.

De acum înainte nimeni nu va mai cerși, ci fiecare va trăi după munca și puterea lui.

Așa să fie!”(106)

După masă, la ora 15, suita regală a plecat din Abrud spre Brad, întorcându-se seara la Abrud, unde au rămas peste noapte.(107)

În dimineața zilei de 30 mai 1919, suveranii României au plecat la ora 9 spre Alba Iulia unde li s-a organizat o primire grandioasă. Pentru prima dată, românii de aici nu se mai simțeau marginalizați în țara străbună. Martor ocular la acest eveniment, Sabina Cantacuzino relatează: *”Deodată izbucnesc strigăte de bucurie, muzicile intonează: Trăiască Regele!, parte din popor același imn, parte Deșteaptă-te române sau Hora Unirii, soldații strigau: Ura!...Ura!., țăranii: Trăiască! Steagurile fâlfâiau pe cerul albastru, cortegiul cobora spre piață cu Regele și Regina în frunte, lumea îi urma ca un val nesfârșit; batistele, pălăriile se mișcau deasupra capetelor descoperite. Era o vibrație imensă de culori, de sunete, de emoții, poate unică în viața unei națiuni, căci într-acea clipă părea că se înfăptuia unirea poporului ardelean cu suveranii care simbolizau întreaga Românie Mare.*

Regele, Regina și autoritățile s-au oprit în fața tribunei și defilarea cortegiilor etnografice a început. A ținut trei ore, neîntreruptă decât prin mici manifestații spontane ale aceluia care se rupeau din coloana mergătoare și se adresau Regelui și Reginei, fie pentru a le oferi câte un dar, produs al industriei casnice, fie pentru a le spune fericirea lor în acea zi măreață. Vorbele lor naive nu se auzeau, dar inimile noastre le înțelegeau pe ale lor și expresia fizionomiei, gesturile care le însoțeau, lacrimile ce-i orbeau făceau pe ale noastre să curgă.

Bătrânii mai ales erau atingători; o lungă viață de suferință și de asuprire se încheia și păreau că pășesc înaripați cu ochii pierduți spre o lume nouă.

Expansiunea cu care își manifestau simțămintele ne uimea pe noi, obișnuiți cu rezerva așa mare a țăranului și, mai ales, a țăranului din vechiul Regat...

Când se sfârși serbarea la Alba Iulia, micul oraș, trezit pentru câteva ceasuri dintr-un lung somn de trei sute de ani, înflăcărase un neam întreg cu amintirea lui Mihai. El rămăsese simbolul aspirațiilor și gloriei marelui voievod, în el dănuia chipul eroic și martir al lui Horea, era drept ca în el să se facă în acea zi legătura între un trecut scump și viitorul strălucit al neamului românesc întregit – precum mai târziu – de încoronarea celor dintâi suverani obștești”.(108)

După trecerea în revistă a trupelor din garnizoană și defilarea grupurilor etnografice, la dejunul oficial oferit de autoritățile locale, regele Ferdinand I a rostit următorul toast:

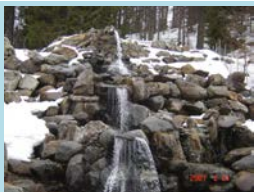
„Alba Iulia, un nume care are un farmec pentru tot ce simte și cugetă românește. Aici a fost în timpuri vechi cetatea Noului Voievod, care fusese stăpânitor peste o Românie Mare. Aici este cuprinsă toată durerea, toate chinurile unui popor care nu a vrut să aibă altceva sub soare decât să-și exprime în graiul său dorințele așa de modeste. Eroii care au precedat generației de azi și de ieri au suferit aici, în Alba Iulia pentru credința lor, pentru Neam și Dumnezeu. Martiriul lor a dat roade binecuvântate, căci tot aici, la 1 Decembrie 1918, s-a votat alipirea acestor ținuturi la Patria Mamă. De aceea, cu legitimă emoțiune am călcat aci, în lăuntru zidurilor acestea sfinte pentru memoria Neamului Românesc. Primirea ce am avut-o aici, Mi-a arătat că în inima populației acestor ținuturi tot același suflet de mai înainte trăiește. Să trăiască și în viitor! Aceasta i-o doresc!”(109)

După revista de front, defilarea trupelor, populației locale și recepția oferită de autorități, la ora 15, suita regală a plecat spre Blaj, unde au rămas pe timpul nopții.

La prânzul oficial, oferit de Mitropolia din Blaj, regele Ferdinand I a rostit următorul toast:

„Am pus cu mare bucurie piciorul pe pământul Blajului, pe un pământ care timp de veacuri a fost farul culturii românești, bisericesti mai ales. Sămânța care s-a pus aici în inimile studioșilor, și prin aceștia în inimile unei populațiuni întregi, a dat roade frumoase. Roadele acestea le putem culege astăzi, când visul aceluia care au lucrat și în frumoasa țară a Ardealului s-au înfăptuit spre binele întregului Neam românesc.

Gândind la cei care au lucrat pentru cultura românească Mă închin înaintea lor cu recunoștință și azi, pot ura din tot sufletul aceluia care vor urma învățămintele așezate în școala de cultură națională să lucreze și de aci înainte cu același gând și același suflet.

Sunt sigur că Blajul va da și în viitor aceleași eforturi, după cum a dat și până acum.”(110)

Continuând călătoria prin Transilvania, la 31 mai 1919, familia regală a plecat din Blaj la Sibiu, unde a ajuns la ora 11.

„La gară M.M.L.L. Regele și Regina au fost întâmpinați de domnul general Măldărescu, comandantul trupelor din Transilvania, domnul general Panaitescu, șeful de stat major al Comandamentului Trupelor din Transilvania și de Consiliul Dirigent, în frunte cu președintele consiliului domnul Iuliu Maniu.

După recepția de la gară și oficierea unui tedeum la catedrală, M.M.L.L. au primit defilarea trupelor și a conductului etnografic la care au luat parte zeci de sate din împrejurimi.”(111).

Cu prilejul dejunului oferit la Cercul Militar din Sibiu, regele Ferdinand I a evidențiat din nou eroismul ostașilor noștri și rolul lor în făurirea României Mari rostind următorul toast:

„Dacă azi ne găsim aci împreună, sărbătorind ceea ce s-a scris cu sufletul tuturor românilor o datorăm în cea mai mare parte soldaților noștri, care după zile de grea încercare, au stăruit pe frontul vechilor granițe să se împotrivescă inamicului, care a vrut să îi subjuge voinței lui,

Vitejia arătată atunci a legat mai strâns pe frații, ce erau despărțiți de stânci și de lanțuri puse pe mâinile lor. A venit însă ziua când trupele Mele au putut intra în țara mult dorită, în frumosul Ardeal, unde au fost primite ca salvatoare, dându-li-se și sarcina de a restabili ordinea împotriva altui vrăjmaș, făcându-și pe deplin datoria prin intrarea regimentelor din vechiul Regat și prin formarea noilor regimente din Ardeal.

Astfel se va strânge mai mult uniunea sufletească ce trebuie să fie între camarazi din aceeași țară.

Sunt convins că zilnic se vor întări legăturile de iubire bazate pe autoritatea șefilor și disciplina fără de care armata nu poate exista. Am văzut tineri soldați, ce în parte luptaseră sub alte steaguri, uniți acum sub cutele aceluiași tricolor și M-am bucurat de aspectul lor, căci ei vor fi una cu vechii camarazi.

Ridic paharul Meu în sănătatea trupelor din vechiul Regat și a tinerelor trupe din frumosul Ardeal!”(112).

A urmat o scurtă vizită prin orașul Sibiu după care, în seara zilei de 31 mai 1919, primul rege al tuturor românilor s-a întâlnit cu membrii Consiliului Dirigent care au oferit în cinstea sa un mare banchet la *Împăratul Romanilor* în sala *Unicum*, banchet la care au participat peste 400 de persoane (toate notabilitățile locale, oficialitățile și fruntașii politici veniți din vechiul Regat).

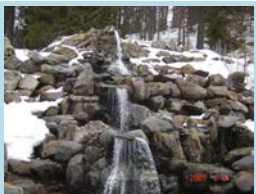
Regele Ferdinand I a avut posibilitatea de a prezenta în public primele sale impresii obținute în urma acestui adevărat pelerinaj transilvan: „A vrut soarta, care era rezervată Țării noastre, ca scopul pentru care legionarii romani au venit în țările Dunărene și cele cuprinse în arcul Carpaților să fie în viitor o adevărată cetate a unei culturi latine și a unei forțe compacte în mijlocul popoarelor de alte neamuri.

Ca neamul românesc să ajungă acolo unde i-a fost dat de Pronie o vitalitate care i-a mijlocit să reziste tuturor vitregiilor ce s-au dezlănțuit asupra-i în cursul veacurilor și să păstreze însușirile proprii și credința neștrămutată că va ajunge acolo unde prin voia soartei drumul i-a fost indicat. Și ce era soarta? Soarta era ca toți care erau urmașii legionarilor să-și dea într-o zi mâna de frați. În decursul istoriei neamului nostru a fost un moment sub Mihai Viteazul când am putut spera că o să se înfăptuiască o Românie Mare așa cum înțelegem azi.

N-a vrut Dumnezeu să fie de lungă durată, dar în inimile urmașilor ce luptau atunci cu el, și pentru el, a trăit ideea aceasta sfântă. Drumurile au fost grele atât pentru Ardeal cât și pentru vechiul Regat. Pare că epoca aceasta de luptă era trebuincioasă pentru a putea pregăti și oțeli brațul acestui popor pentru ca, în clipa când va suna ora hotărâtoare, să aibă putere să înfăptuiască în adevăr ceea ce era dorința păstrată în suflet și ce era menirea dată de soartă.

Sunt recunoscător Proniei cerești că Mie Mi-a fost dat nu numai să văd, dar să înfăptuiesc cu ajutorul ostașului român acest ideal, care este unic în istoria noastră.

În călătoria făcută în frumoasele ținuturi am văzut ceva ce rar se vede, am văzut credința unui popor și cea mai frumoasă răsplată pentru Mine a fost dragostea cu care M-a înconjurat poporul acesta, care atât de amar a suferit așa de multă vreme. Bucuria lui a fost bucuria Mea.

Din toate unghiurile au alergat ca să-și arate sentimentele de credință, și din Ardeal, și din Banat, și pot să vă asigur că fac tot ce este în puterea Mea ca și dorința lor să fie realizată.

Am simțit mare emoție când am putut pipăi pulsul acestui popor, și ceea ce Mi-a spus el a fost adevărat și frumos, și Mi-a dovedit că loialitatea care a existat totdeauna în voi, Ardelenii.

Unirea aceasta, făcută prin sângele vărsat pe câmpul de luptă și prin credință, nu poate să nu fie atât de tare încât nici o forță să nu ne mai poată despărți.

Multă muncă stă în calea noastră, atâtea probleme ne stau înaintea, sociale și economice, încât va trebui ca toți să ne dăm mâna frățeste și toți, uniți în suflet și în gând, să muncim împreună.

În aceasta se va arăta cu adevărat unirea Românilor și sunt convins că așa va fi.”(113).

Reamintesc celor care lecturează aceste pagini că emoționantul și pătrunzătorul toast de mai sus a fost rostit din adâncul inimii de către un fost prinț german, descendent al vechii familii prusace Hohenzollern, care, ajuns rege al României, s-a dovedit prin toate faptele și acțiunile sale mai pătruns și mai îndrăgostit de spiritul românesc decât orice român de viță veche.

Suita regală

În cursul dimineții zilei de luni, 1 iunie 1919, la finalul turneului lor triumfal prin Transilvania M.M.L.L. Regele și Regina au vizitat localitatea Săliște, iar la ora 12 au plecat din Sibiu spre Brașov, și de aici la București.